Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 17 december 2024
Voorstel: 2024-114

Zaaknummer: 1894/2024/3022212
Documentnummer: 1894/2024/3044244
Datum collegebesluit: 4 november 2024

Onderwerp
Aanvullende toetsingscriteria voor de aanwijzing van een lokale publieke omroep

Openbaarheid
Alle stukken zijn openbaar.

Voorstel
1 De aanvullende toetsingscriteria en bijbehorende wegingsfactor vast te stellen, waarop lokale omroepen kunnen worden getoetst indien er bij het Commissariaat voor de Media meerdere aanvragen worden ingediend als ‘lokale publieke omroep voor de gemeente Peel en Maas’.

Inleiding
Een lokale omroep verzorgt het publieke media-aanbod voor een of meerdere gemeenten. Een lokale omroep voorziet in de behoefte van inwoners van die gemeente op het gebied van nieuws en informatie uit de nabije woon- en leefomgeving. Daarnaast vervult de lokale omroep een waakhondfunctie ten aanzien van de lokale politiek en het bestuur en heeft de lokale omroep een verbindende functie binnen de gemeente.

Het Commissariaat voor de Media kan per gemeente één lokale omroep aanwijzen, telkens voor een periode van vijf jaar. Een lokale omroep kan ook voor meerdere gemeenten worden aangewezen.

Per 24 november 2025 vervalt de vijfjarige aanwijzing van Stichting Omroep P&M als lokale omroep voor de gemeente Peel en Maas en de gemeente Beesel. Het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat) is de instelling die, na een advies van de gemeenteraad, besluit over de aanwijzing van lokale omroepen. Op 24 november 2024 stelt het Commissariaat de procedure open om voor de vijfjarige periode na 24 november 2025 een lokale omroep voor de gemeente Peel en Maas en de gemeente Beesel aan te wijzen. Vanaf 24 november 2024 kunnen geïnteresseerde partijen bij het Commissariaat een aanvraag indienen om aangewezen te worden als lokale publieke omroep. De uiterste indieningsdatum is 24 mei 2025.

Na deze periode wordt aan de gemeenteraad gevraagd om een advies uit te brengen over de vraag of aanvragers voldoen aan de wettelijke toetsingscriteria. Als meerdere aanvragen zijn ingediend, dan is het in eerste instantie de taak van het college van burgemeester en wethouders om het samengaan van de aanvragers te bevorderen, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is. Wanneer aanvragers niet samengaan, dan vraagt het Commissariaat de gemeenteraad om een voorkeursadvies uit te brengen. Het Commissariaat vraagt de gemeenteraad om op dit moment aanvullende criteria vast te stellen, waaraan uw raad toetst als meerdere aanvragen worden ingediend. Het Commissariaat heeft verzocht om deze aanvullende toetsingscriteria uiterlijk op 24 december 2024 kenbaar te maken aan het Commissariaat en op de website van de gemeente.

Aan de gemeenteraad van Beesel wordt ook een raadsvoorstel voorgelegd voor het vaststellen van aanvullende toetsingscriteria. Het voorstel wordt daar op 16 december behandeld door de raad. Met de gemeente Beesel heeft ambtelijk afstemming plaatsgevonden om proces en inhoud op elkaar af te stemmen.

Beoogd effect
Het vaststellen van aanvullende toetsingscriteria, zodat geïnteresseerde partijen hun aanvraag op deze criteria kunnen afstemmen, en waardoor de gemeenteraad – bij meerdere aanvragen – tot een weloverwogen voorkeursadvies kan komen.

Argumenten
1.1 *De aanvullende toetsingscriteria sluiten aan bij het DNA van Peel en Maas*
Elke partij die een aanvraag doet om te worden aangewezen als lokale publieke omroep, moet voldoen aan de volgende drie wettelijke criteria:

1. De aanvrager moet een rechtspersoon zijn met volledige rechtsbevoegdheid;
2. De aanvrager moet zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren;
3. De aanvrager moet volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en de leden van dat orgaan moeten representatief zijn voor de inwoners van de gemeente(n). Dit is het zogenoemde programmabeleidsbepalend orgaan, kortweg pbo.

Aanvullend hierop kan uw raad aanvullende criteria vaststellen waar op wordt getoetst in het geval meerdere partijen een aanvraag doen. Het voorstel aan uw raad is om de volgende aanvullende toetsingscriteria met bijbehorende wegingsfactor vast te stellen. De aanvullende criteria sluiten aan bij de kaders die uw raad heeft vastgesteld in de diverse kaderstellingen en u herkent hierin ook de drie kernwaarden van Peel en Maas terug. Peel en Maas is een gemeente van gemeenschappen, vandaar dat voor lokale betrokkenheid de zwaarste wegingsfactor wordt toegekend. Bij het opstellen van de criteria is gebruikgemaakt van de suggesties die zijn aangedragen door het Commissariaat en voorbeelden van andere gemeenten. Overigens kon hierbij geen gebruik worden gemaakt van de eerdere aanwijzingsprocedure in 2020, omdat het vaststellen van de aanvullende toetsingscriteria pas een onderdeel is van de aanwijzingsprocedure sinds het ingaan van de nieuwe beleidsregel per 1 februari 2023.

Criterium	Omschrijving van het criterium	Wegingsfactor	Beoordeling*
Lokale betrokkenheid	De omroep is nauw betrokken bij de gebeurtenissen en ontwikkelingen in de gemeenschappen van Peel en Maas en doet hier verslag van. Onze kernwaarden diversiteit, duurzaamheid en zelfsturing krijgen hierin op een herkenbare manier een plek. De omroep geeft vrijwilligers en (jong) talent uit de gemeente een kans in de vorm van vrijwilligerswerk, stages, werkervaringsplekken en dergelijke	25%	++ + +/- - --
Diversiteit	De omroep heeft oog voor alle inwoners, ondernemers en organisaties in de gemeente en voor alle 11 kernen van de gemeente	20%	++ + +/- - --

Samenwerking	De omroep werkt samen met lokale partners, zoals onderwijs, bibliotheek, culturele organisaties, sportinstellingen en/of andere media-instellingen	15%	++ + +/- - --
Divers media-aanbod	De berichten van de omroep worden verspreid via verschillende kanalen, waaronder in elk geval internet, social media, televisie en radio. We dagen de omroep hierbij ook uit om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en innovaties	15%	++ + +/- - --
Versterking van de democratie	De omroep volgt actief en op een kritische wijze het bestuur en de politiek van onze gemeente met het doel de inwoners te informeren	15%	++ + +/- - --
Onafhankelijkheid	De omroep staat op eigen benen, is objectief en wordt niet beïnvloed door andere partijen	10%	++ + +/- - --

*De beoordeling vindt als volgt plaats: uitstekend (++), goed (+), matig (+/-), onvoldoende (-), niet aanwezig (- -).

1.2 *Het vaststellen van aanvullende toetsingscriteria zorgt voor een gelijk speelveld en transparante en zorgvuldige besluitvorming*
De toetsingscriteria worden vastgesteld in de periode dat partijen een aanvraag kunnen indienen om aangewezen te worden als lokale publieke omroep. Deze partijen kunnen op die manier kennisnemen van deze criteria en hun aanvraag hierop afstemmen. Ook geeft dit vooraf duidelijkheid over de criteria waar de gemeenteraad op toetst in het geval meerdere partijen een aanvraag indienen. Door dit transparante proces is hier voor alle betrokkenen duidelijkheid over.

1.2 *Het vaststellen van aanvullende toetsingscriteria biedt de mogelijkheid om aan geïnteresseerde partijen de wensen en behoeften die in de gemeente leven kenbaar te maken*
Door aanvullende toetsingscriteria vast te stellen, maakt uw raad duidelijk wat zij belangrijk vindt bij een lokale publieke omroep. Bij meerdere aanvragen kan uw raad aan de hand van deze criteria een voorkeursadvies uitbrengen van de aanvrager die het meest aan deze criteria voldoet. Daarmee kan uw raad richting geven aan de taak die een publieke omroep vanaf 25 november 2025 gaat vervullen.

Kanttekeningen

1.1 *Ontwikkelingen Mediawet*
Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap werkt aan een wijziging van de Mediawet. Het doel hiervan is de lokale publieke media-laag te versterken. Dit gebeurt door de vorming van streekomroepen, waarin meerdere lokale omroepen zich samenvoegen. In onze regio lopen op dit moment de gesprekken voor de vorming van een streekomroep. Uw raad wordt hier de komende periode verder in meegenomen. De streefdatum van inwerkingtreding van de gewijzigde Mediawet is 1 januari 2026. De feitelijke start van het nieuwe stelsel voor de lokale publieke omroepen is voorzien per 2028. De aanwijzingsprocedure zoals deze nu loopt, valt nog onder de 'oude' Mediawet en vanuit die wet gaat het om een aanwijzing voor

een periode van vijf jaar. Binnen deze periode zal naar verwachting de nieuwe wet ingaan. Dit kan gevolgen hebben voor de dan lopende aanwijzing. Wat die gevolgen precies zijn, is afhankelijk van het overgangsrecht dat nog moet worden vastgesteld als onderdeel van het wetsvoorstel. Zodra de Tweede en Eerste Kamer met de wetswijziging hebben ingestemd, communiceert het Commissariaat hierover.

Alternatieven
Er zijn geen alternatieven. Het vaststellen van aanvullende toetsingscriteria is een vast onderdeel van de aanwijzingsprocedure van een lokale publieke omroep, ongeacht of uiteindelijk één of meerdere partijen een aanvraag doen.

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. De subsidie aan de lokale omroep loopt nog door tot en met 2025. Bij de behandeling van de Begroting 2026 dient uw raad een besluit te nemen over de subsidie aan de lokale omroep voor de periode daarna.

Juridische afwegingen
De toetsingscriteria worden vastgesteld om bij een aanvraag door meerdere partijen op een transparante en objectieve wijze tot een voorkeursadvies te komen.

Communicatie
De aanvullende toetsingscriteria die uw raad vaststelt worden bekendgemaakt aan het Commissariaat voor de Media en gepubliceerd in het Gemeenteblad. Ook worden ze vermeld op de website van de gemeente. Geïnteresseerde partijen kunnen daarmee kennisnemen van deze criteria en hier hun aanvraag op afstemmen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Peel en Maas,

de gemeentesecretaris/directeur,
K.H. Werps-Aerts

de burgemeester
B.C.M. Vostermans

Behandelend portefeuillehouder: burgemeester

Bijlage(n):

Brief Commissariaat voor de Media: Openstelling aanwijzingsprocedure lokale publieke omroep

Ter inzage: --